Lietas arhīva Nr. C-1506-18/2
ECLI:LV:VRT:2018:0820.C71150618.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2018.gada 20.augustā

Vidzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M. Bogdane
izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA "Intrum Latvia" vienkāršotās procedūras lietā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2018.gada 21.martā SIA "Intrum Latvia" (turpmāk tekstā – prasītājs) iesniegusi Vidzemes rajona tiesā prasības pieteikumu vienkāršotās procedūras lietā pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – atbildētāju) par naudas piedziņu.

Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1651., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1793., 1801., 1828., 1838., 1943.pantu, Civilprocesa likuma 195.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas galveno parādu EUR 1477,08, aizdevuma lietošanas procentus EUR 221.78, likumiskos procentus EUR 651,15, līgumsodu EUR 85,47, samaksāto valsts nodevu EUR 332,16, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,30. Lūdz apstiprināt prasītāja tiesības saņemt 6% gadā no nesamaksātās pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Motīvu daļa

Lietā taisāms saīsināts spriedums, atbilstoši Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 3.punkta un 250.^{25} panta pirmās daļas noteikumiem.

Tiesa, izvērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus, izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Atbildētāja pilnībā atzinusi prasību.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš aizņēmies.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts un, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Tiesa secina, ka šai gadījumā prasītājam ir tiesības prasīt kā parāda piedziņu, tā arī līgumsoda, līgumisko un likumisko procentu piedziņu.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. Civillikuma 1756.pantā ir noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai uz likumu, bet 1757.pants paredz, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta otro un ceturto daļu, likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765.p.3.d.) gadā, bet līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, — seši procenti no simta gadā. Procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet, ja noliktajā termiņā nesamaksā procentus vismaz par gadu, tad pēc kreditora pieprasījuma par viņam pienākošos procentu summu aprēķina likumiskos procentus par minēto termiņu.

Pienākumu maksāt līgumsodu šai gadījumā atbildētājam uzliek LR Civillikuma 1716., 1717., 1720., 1770. panti un noslēgtais līgums.

Prasītājs lūdz tiesu spriedumā norādīt prasītāja tiesības saņemt procentus (seši procenti no simta gadā, Civillikuma 1765. pants) no galvenā parāda par laiku līdz sprieduma izpildei.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments 2014.gada 04.novembra spriedumā lietā Nr.SKC-2742/14 (C17162112) atzina par pamatotu kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas spriedumu daļā par to likumisko procentu piedziņu, kas prasītājam pienākas saskaņā ar CPL 195.pantu. Kasācijas sūdzībā atbildētājs norādīja, ka apelācijas instances tiesa, nosakot likumisko procentu termiņa sākumu, nepamatoti to sākusi skaitīt no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas, lai gan sprieduma labprātīgai izpildei atbildētājam bija noteikts desmit dienu termiņš. Senāts norādīja, ka "[7.3] Pamatots ir kasācijas sūdzības arguments, ka apelācijas instances tiesas noteiktais desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei nav iekļaujams termiņā, par kuru aprēķināmi likumiskie procenti. Atbilstoši Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktam parādnieka nokavējums ar visām tām sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc paražas. Konkrētajā gadījumā ar tiesas spriedumu noteiktais desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei paredzēts, lai parādnieks varētu samaksāt piedzīto naudas summu, tādēļ šis termiņš nav ieskaitāms nokavējumā."

No šī sprieduma izriet, ka to likumisko procentu, kuru saņemšanas tiesības atzītas ar tiesas spriedumu atbilstoši CPL 195.panta noteikumiem, aprēķins sākas nevis no sprieduma stāšanās spēkā dienas, bet gan no dienas, kad beidzās tiesas noteiktais sprieduma labprātīgas izpildes termiņš, tātad, nekādā gadījumā šīs tiesības nav nosakāmas ar atpakaļejošu datumu. Tādas pašas atziņas ir iekļautas arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 29.janvāra lēmumā lietā Nr.SKC-1331/2016 (C28283311).

Piemērojot Civillikuma 1759.panta 1.punkta, 1765.panta pirmās un ceturtās daļas tiesību normas, tiesa konstatē, ka prasītājam ir tiesības saņemt likumiskos procentus (6% gadā) no neatmaksātās summas par laika periodu no dienas, kad beigsies tiesas noteiktais sprieduma labprātīgas izpildes

termiņš līdz sprieduma pilnai izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma 1763.pantā minētos procentu pieauguma aprobežojumus.

Civilprocesa likuma 41.pants nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, tiesas izdevumi piespriežami no atbildētāja par labu prasītājam proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta otro daļu – ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījumi ir apmierināti pilnīgi vai daļēji.

Prasītājam radušies sekojoši tiesāšanās izdevumi – samaksāta valsts nodeva EUR 332,16 (lietas 6. lapa), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu EUR 3,30 (lietas 7.lapa); kopā tiesāšanās izdevumu apmērs – EUR 335,46. Minētos izdevumus ir pamats piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.-44., 97., 190.-193., 204.[1], 250.[25], 250.[27].pantiem, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr. 40203088409, pamatparādu EUR 1477,08 apmērā; aizdevuma lietošanas procentus par laika periodu no 21.08.2009 līdz 20.09.2010 EUR 221,78; likumiskos procentus par laika periodu no 21.09.2010 līdz 26.01.2018 EUR 651,15; līgumsodu par laika periodu no 21.11.2008 līdz 20.09.2010 EUR 85,47; tiesāšanās izdevumus EUR 335,46. – KOPĀ EUR 2770,94 (divi tūkstoši septiņi simti septiņdesmit *euro* un 94 centi). *Parāda atmaksa veicama SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas numurs 40203088409, norēķinu kontā /konta nr./, AS "Luminor Bank"; kredītiestādes kods: NDEALV2X.*

ATZĪT SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr. 40203088409 tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātā galvenā parāda par laika periodu no dienas, kad beigsies tiesas noteiktais sprieduma labprātīgas izpildes termiņš līdz sprieduma pilnai izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma 1763.pantā minētos procentu pieauguma aprobežojumus.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt atbildētājai termiņu – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Saīsināts spriedums nav pārsūdzams. Saīsināts spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanai un neviena no pusēm nav iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Puses 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma var iesniegt tiesā sprieduma sastādīšanas lūgumu. Ja puse būs iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu, sprieduma noraksts būs pieejams tiesas kancelejā 2018.gada 12.septembrī.

Saīsināts spriedums ir sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2018.gada 20.augustā.

Tiesnese M.Bogdane